

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

19

Београд - 2023

ЈЕДНОДНЕВНИ СЕМИНАР – У ПРОСТОРИЈАМА ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПО ОДБИТКУ И ПДВ АСПЕКТИ ОПОРЕЗИВАЊА НЕРЕЗИДЕНТНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА

Привредни саветник организује семинар на тему опорезивања нерезидентних правних лица порезом на добит по одбитку и ПДВ, уз посебан осврт на примену прописа о електронском фактурисању на прекограничне трансакције.

На семинару ће бити разматрана локална правила опорезивања прихода нерезидентних правних лица порезом на добит по одбитку у односу на правила из међународних уговора, ПДВ импликације прекограничних трансакција које су предмет опорезивања порезом на добит по одбитку, као и проблеми и недоумице који се јављају у пракси у вези са електронским евидентирањем обрачуна ПДВ у СЕФ и издавањем електронских фактура од стране ПДВ пуномоћника страних лица.

ПРОГРАМ СЕМИНАРА

• Порез на добит по одбитку – општа правила опорезивања у складу са домаћим прописима о порезу на добит

- Резиденти и нерезиденти;
- Порески обвезник и порески плаћак;
- Приходи нерезидената који су предмет опорезивања порезом на добит по одбитку: дивиденде и удели у добити у правном лицу, камате, ауторске накнаде, накнаде од закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари на територији Републике, накнаде од услуга, приходи по основу извођења естрадног, забавног, уметничког, спортског или сличног програма у Републици, приходи лица из јурисдикција са преференцијалним пореским системом;
- Обрачун, пријављивање и плаћање пореза по одбитку.

• Избегавање двоструког опорезивања

- Проблем двоструког опорезивања – како настаје?
- Мере за отклањање двоструког опорезивања;
- Улога УИДО у избегавању и елиминисању двоструког опорезивања;
- Услови за примену УИДО – доказивање пореског резидентства и стварног власништва на приходима.

• ПДВ

- Утврђивање места промета и момента настанка пореске обавезе;
- Примена правила утврђивања пореске основице и измене пореске основице;
- Електронско евидентирање обрачуна ПДВ и начин исказивања података у складу са Законом о електронском фактурисању и новим Правилником о електронском фактурисању;
- Примена релевантних правила уколико је страно лице одредило пореског пуномоћника и евидентирало се за обавезу плаћања ПДВ;
- Обавезе пореских пуномоћника у складу са прописима којима се уређује област електронског фактурисања.

• Одговори на питања

Предавачи: Душан Поповић и Јована Стојановић

У просторијама Привредног саветника
и преко интернет платформе Zoom

31. октобар 2023. године

Почетак у 9,00 часова

Накнада за присуствовање семинару износи 9.000 динара (са ПДВ) за претплатнике, а 15.000 динара (са ПДВ) за лица која нису претплатници.

У износ накнаде укључене су и презентација предавача у PDF формату, као и право на одложено гледање снимка семинара. За полазнике који семинару присуствују у просторији Привредног саветника обезбеђено је послужење.

Просторија Образовног центра Привредног саветника налази се у Булевару краља Александра бр. 86 на V спрату.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције **eПродавница – Семинари**.

Приликом пријављивања полазник треба да изабере да ли семинару жели да присуствује у просторији Образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и осталим питањима можете добити на тел: 011/3209645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР: Иван Антић, Снежана Анђић, Споменка Бабић, Ивана Бараћ, Вера Бјелица, мр Дејан Дабетич, др Тања Ђелић, Андрија Јовичић, Гордана Кесић, др Наташа Ковачевић, Милена Менковић, др Милан Неговановић, мр Живко Нешић, др Миленко Павловић, Милош Петровић, Бранка Радовић, Рада Радовић, Горан Савић, др Драгиша Слијепчевић, Ратомир Слијепчевић, др Милутин Срдић, др Славољуб Станић (председник), Ирина Стевановић-Гавровић, мр Миливоје Цветановић, др Ратомир Ћировић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 345.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Иван Антић, тел. 32-09-667

ЛЕКТОР

Саво Пешуг

ДИРЕКТОР И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

др Ратомир Ћировић, тел. 32-09-660, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

АКТУЕЛНОСТИ И НОВИ ПРОПИСИ

Предлог Закона о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању – Јована Стојановић	5
1. Циљеви предложених измена и допуна	5
2. Електронско евидентирање ПДВ	5
3. Остале измене и допуне	7
4. Активности у наредном периоду	9
Предлог Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину – Весна Боровић	10
Предлог Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему – Весна Боровић	16
Предлог Закона о изменама и допунама Закона о здравственом осигурању – Тијана Павловић	18
Програм подстицања запошљавања младих „Моја прва плата“ – расписан је нови јавни позив – Иван Антић	21
Манипулације Савеза рачуновођа и ревизора Србије у вези са континуираном едукацијом и обавезом плаћања чланарине том савезу – др Ратомир Ћировић	23

ЛИКВИДАЦИЈА ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА

Ликвидација привредног друштва – Никола Јеринић	26
1. Појам и покретање ликвидације	26
2. Одлука о ликвидацији	26
3. Регистрација и објављивање одлуке о ликвидацији	27
4. Поступци у току и покретање стечаја	27
5. Ограничења исплата члановима друштва у ликвидацији	28
6. Ликвидациони управник	28
7. Обавештавање поверилаца	29
8. Пријављивање потраживања	30
9. Почетни ликвидациони биланс и почетни ликвидациони извештај	30
10. Годишњи ликвидациони извештаји	30

11. Обуштава ликвидације	31
12. Покретање поступка стечаја због презадужености	31
13. Окончање ликвидације	31
14. Расподела ликвидационог остатка	32
15. Одговорност чланова друштва по окончању ликвидације	32
16. Немогућност промене правне форме и статусне промене друштва које је започело ликвидацију	32
17. Испуњење пореске обавезе у случају ликвидације	33
18. Акти у поступку ликвидације	33
19. Накнада за регистрацију	33
20. Гашење рачуна код банке	33
21. Престанак радног односа запослених	33
22. Дефискализација фискалног уређаја због престанка обављања делатности (који је најкаснији тренутак за подношење пријаве ПГЈО и за опозив безбедносног елемента)	34
23. Подношење пријаве за накнаду за заштиту и унапређење животне средине	35
24. Редослед корака које треба предузети у поступку ликвидације – резиме	35
Обрачун ПДВ у току поступка ликвидације и приликом брисања из евиденције обвезника ПДВ – Иван Антић	37
1. Подношење захтева за брисање из евиденције ПДВ	38
2. Подношење пореске пријаве на Обрасцу ПП ПДВ	39
3. Подношење пописне листе уз Захтев за брисање из евиденције ПДВ	39
4. Примери обрачуна износа исправке претходног пореза у складу са чланом 40. Закона о ПДВ приликом брисања из евиденције обвезника ПДВ	41
5. Обавеза плаћања ПДВ по пореској пријави коју обвезник подноси уз Захтев за брисање, односно повраћај ПДВ	42
6. Издавање потврде о брисању из евиденције обвезника ПДВ	42
7. Расподела ликвидационог остатка	43
Финансијско извештавање код правних лица у поступку ликвидације – Иван Антић	44
1. Обавеза вршења пописа, вредновање имовине и обавеза и вођење пословних књига код друштава у ликвидацији	44
2. Финансијско извештавање на дан отварања поступка ликвидације	46
3. Састављање образаца финансијских извештаја на крају календарске године за правна лица која су у току године састављала ванредне финансијске извештаје у поступку ликвидације	46
4. Састављање образаца финансијских извештаја приликом окончања поступка ликвидације	46
5. Одређене напомене у вези са достављањем ванредних финансијских извештаја Агенцији	47
Утврђивање пореза на добит код правних лица у ликвидацији – Душан Поповић	48
1. Увод	48
2. Обрачун амортизације која се признаје за пореске сврхе	48
3. Приходи и расходи по основу вредносног усклађивања имовине	49
4. Укидање дугорочних резервисања, преклудираних обавеза према повериоцима и одложених пореских средстава и обавеза	49
5. Бестеретно давање новчаних средстава и опрост дуга обвезнику од стране власника капитала	50

CIP – Каталогизација у публикацији,

Народна библиотека Србије, Београд, 658 + 657

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК: часопис за рачуноводство и пословне финансије/одговорни уредник др Ратомир Ћировић, – Год. 1, бр. 1 (1952) –. – Београд: Привредни саветник, а.д., 1952

– Предузеће за графичку делатност, трговину и производњу: „Графипроф“, Максима Горког 1а. – 27 цм

Доступно и на: //www.privsav.rs – Петнаестодневно

ISSN 0556–1590 – Привредни саветник

COBISS.SR-ID 16400642

6. Узимање из имовине Обвезника од стране власника капитала	50
7. Право на коришћење пренетих пореских и капиталних губитака, пореских кредита и пореских подстицаја	50
8. Периоди за које се састављају порески биланс и пореска пријава и рокови за достављање ових докумената Пореској управи	51
9. Начин попуњавања пореске пријаве	52
10. Плаћање пореза	53

Порески третман преноса имовине у току ликвидације и ликвидационог остатка након окончања поступка ликвидације са становишта Закона о порезима на имовину – Иван Антић ----- 54

1. Порез на имовину у статистици	54
2. Порез на пренос апсолутних права	54
3. Порез на поклон	56

Порески третман ликвидационог остатка из угла пореза на добит правних лица и пореза на доходак грађана – Душан Поповић ----- 57

1. Увод	57
2. Пренос ликвидационог остатка резидентном правном лицу	57
3. Пренос ликвидационог остатка нерезидентном правном лицу	58
4. Пренос ликвидационог остатка резидентном/нерезидентном физичком лицу	58
5. Начин утврђивања дивиденде	58
6. Попуњавање и достављање Обрасца ДПДЛ/С	59

ЕЛЕКТРОНСКО АРХИВИРАЊЕ

Општи акт у вези са коришћењем, евидентирањем и заштитом електронских докумената са примером (моделом) таквог правилника – др Милан Неговановић ----- 62

ФИСКАЛИЗАЦИЈА

Обвезници фискализације и Пензионерска картица – Горан Лазовић ----- 69

ПОРЕЗИ И ДОПРИНОСИ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Исплата уговорене накнаде директора за ранији период – Снежана Андић ----- 71

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Питања и одговори у вези са применом прописа о ПДВ – Јована Стојановић, др Петар Бабић и Горан Лазовић ----- 74

1. Откуп пољопривредних производа и евидентирање носиоца пољопривредног газдинства у ПДВ	74
2. Ваучери за туристичка путовања (обавеза издавања фискалних рачуна)	74
3. Промена намене аванса	75
4. Исправка грешке када је у рачуну био исказан већи износ ПДВ од оног који се дугује	77
5. Отпадно дрво не сматра се секундарном сировином у смислу прописа о ПДВ	77
6. ПДВ у грађевинарству – сервис, замена и пуњење чилера	78
7. Настанак пореске обавезе – израда пројектно-техничке документације	78
8. Право на одбитак претходног пореза – у ситуацији када страном лице не изда рачун (или изда рачун са погрешним подацима)	79
9. Порески период у којем се врши исправка обрачунаог ПДВ	80
10. Право на одбитак претходног пореза – документовање споредних трошкова који се зарачунавају купцу	80
11. Порески третман услуге контроле претовара робе за извоз	81

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – Весна Боровић, Иван Антић и др Ратомир Ћировић	82
1. Донета је Уредба о измени Уредбе о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја (пијачни продавци)	82
2. Дан примирја у Првом светском рату – 11. новембар 2023. године (субота) је нерадни дан	82
3. Предложене измене и допуне Закона о дувану	83

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа	85
ПДВ	85
Порез на доходак грађана	88
Порези на имовину	90
Обједињена мишљења	94

РОКОВНИК

Роковник за подношење прописаних обрачуна и за плаћање обавеза у месецу новембру 2023. године – Весна Боровић	96
--	----

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић	99
--	----

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЕЛЕКТРОНСКОМ ФАКТУРИСАЊУ

Влада Републике Србије утврдила је 5. октобра 2023. године Предлог Закона о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању (у даљем тексту: Предлог Закона) који је поднет Народној скупштини. Према одредби члана 11. овог предлога, Закон о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, а примењиваће се од 1. јануара 2024. године, осим одредаба члана 5. ст. 1–4, које се односе на обавезу електронског евидентирања претходног пореза. Обавеза електронског евидентирања претходног пореза примењује се за **пореске периоде који почињу после 31. августа 2024. године**. То практично значи да се **обавеза електронског евидентирања претходног пореза** примењује за обвезнике ПДВ за које је:

– **порески период календарски месец** – почев од пореског периода септембар 2024. године;

– **порески период календарско тромесечје** – почев од календарског тромесечја октобар – децембар 2024. године.

Најзначајније измене и допуне односе се на област електронског евидентирања пореза на додату вредност (у даљем тексту: електронско евидентирање ПДВ). Предлогом је прописано, између осталог, **увођење електронског евидентирања претходног пореза и корекција претходног пореза.**

1. Циљеви предложених измена и допуна

Како се у Образложењу (део V – Анализа ефеката закона) наводи, измене и допуне Закона се предлажу због потребе да се настави са развојем СЕФ, узимајући у обзир да се **спроводe активности у циљу остваривања техничких предуслова да се, коришћењем Система електронских фактура (у даљем тексту: СЕФ), а кроз даље унапређење система, омогући преузимање**

података који су значајни за припрему прелиминарне пореске пријаве ПДВ (пре свега увођењем евидентирања претходног пореза, уз већ постојеће евидентирање обрачуна ПДВ).

Чињеница да је СЕФ надограђен функционалностима неопходним за интеграцију са информационим системом Управе царина и са Системом за управљање фискализацијом, требало би да подржи, односно омогући креирање прелиминарне пореске пријаве ПДВ и, с тим у вези, поједностављење уноса потребних података.

У наставку су коментари у вези са конкретним одредбама Предлога.

2. Електронско евидентирање ПДВ

2.1. Електронско евидентирање обрачуна ПДВ

Чланом 1. Предлога Закона допуњен је предмет уређивања Закона о електронском фактурисању (у даљем тексту: ЗЕФ) у том смислу да уређује и електронско евидентирање ПДВ. Чланом 2. дефинисан је појам електронског евидентирања ПДВ.

Електронско евидентирање ПДВ представља приказ података **о обрачуна ПДВ, претходног порезу и корекцијама обрачуна ПДВ и претходног пореза.**

Истим чланом је прецизирано да СЕФ представља информатичко-технолошко решење којим управља централни информациони посредник и преко којег се врше слање, пријем, евидентирање, обрада и чување електронских фактура, **укључујући и све припадајуће надоградње**. Сматрамо да се наведено односи на даљи развој и унапређење функционалности СЕФ (што укључује и увођење електронског евидентирања претходног пореза).

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О БУЏЕТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА 2024. ГОДИНУ

Влада Републике Србије усвојила је, на седници одржаној 5. октобра 2023. године, **Предлог Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину** (у даљем тексту: Предлог Закона) и упутила га Народној скупштини на усвајање.

Предложено је да овај Закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, а примењује се од **1. јануара 2024. године**.

Овим законом уређују се општи приходи и примања, расходи и издаци буџета Републике Србије за 2024. годину, њихово извршавање, обим задуживања за потребе финансирања дефицита и конкретних пројеката и давање гаранција, управљање јавним дугом, коришћење донација, пројектних зајмова, коришћење прихода од продаје добара и услуга буџетских корисника и права и обавезе корисника буџетских средстава.

Уводне напомене

Буџетом Републике Србије за 2024. годину, предвиђени су **укупни приходи и примања** у износу од 2.040,9 милијарди динара, што је за 136,9 милијарди динара, односно 7,2%, више у односу на износ прихода који је предвиђен ребалансом буџета за ову годину.

У структури укупних прихода **порески приходи** износе 1.758,6 млрд. динара или 86,2%, док **непорески приходи** износе 246,6 млрд динара или 12,1% укупних прихода буџета Републике Србије.

Остатак чине **донације** у износу од 35,6 млрд. динара што чини 1,7% укупних прихода.

У односу на процењени износ прихода за 2023. годину, укупни приходи буџета у 2024. години већи су за 136,9 млрд. динара, при чему су порески приходи повећани за 126,1 млрд. динара или за 7,7%, док су непорески приходи увећани за 9,7%.

У оквиру пореских прихода, све категорије, осим прихода пореза на добит правних лица бележе умерен раст, при чему се нешто бржи раст предвиђа код пореза

на потрошњу и доходак грађана. Планирани приходи од донација бележе пад због изостанка уплата које су реализоване током ове године (донација ЕУ за борбу против енергетске кризе).

Буџетски приходи у 2024. години планирани су на основу пројекције кретања најважнијих макроекономских параметара: БДП и његових компоненти, инфлације, девизног курса, кретања спољнотрговинске размене, процене кретања запослености и зарада у 2024. години, процењених ефеката измена у пореској политици и других структурних мера.

Буџетом Републике Србије за 2024. годину, планирани су **укупни расходи и издаци** у износу од 2.237,87 млрд. динара.

У структури укупних расхода и издатака **текући расходи** износе 1.696,07 млрд. динара или 75,79%, **издаци за нефинансијску имовину** износе 467,49 млрд. динара или 20,89%.

Остатак чине **издаци за отплату главнице** у циљу спровођења јавних политика у износу од 29,50 млрд. динара или 1,32% укупних расхода и издатака и **издаци за набавку финансијске имовине** у циљу спровођења јавних политика у износу од 44,81 млрд. динара или 2% укупних расхода и издатака.

Расходи за запослене износе 475,61 млрд. динара. Учешће ових расхода у укупним расходима и издацима је 21,25%.

Плате запослених које се обезбеђују у буџету Републике Србије регулисане су Законом о платама у државним органима и јавним службама, Законом о платама државних службеника и намештеника, Законом о буџетском систему и другим посебним законима.

Маса плата, односно зарада, планирана је у складу са Законом о буџетском систему.

Средства за плате су планирана, између осталог, на основу следећих параметара:

– постојећег броја запослених;

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БУЏЕТСКОМ СИСТЕМУ

Влада Републике Србије усвојила је, на седници одржаној 5. октобра 2023. године, Предлог Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему (у даљем тексту: Предлог Закона) и упутила га је Народној скупштини на разматрање и усвајање.

Предложено је да Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“. У наставку дајемо објашњења у вези са предложеним изменама и допунама овог закона.

1. Ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава

Чланом 1. Предлога Закона продужено је важење мере контролисаног запошљавања у јавном сектору још три године, односно до **31. децембра 2026. године**, уместо до 31. децембра 2023. године, како је до сада било прописано.

Према наведеном, у периоду од 1. јануара 2021. године до **31. децембра 2026. године**, корисницима јавних средстава дозвољено је да без посебних дозвола и сагласности у текућој календарској години приме у радни однос на неодређено време и радни однос на одређено време у својству приправника до 70% укупног броја лица којима је престао радни однос на неодређено време по било којем основу у претходној календарској години (умањен за број новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника у тој календарској години), док о пријему новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника изнад тог процента одлучује тело Владе, на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства.

2. Управљање преузетим обавезама

Одредбама члана 2. Предлога Закона, допуњен је члан 56. Закона о буџетском систему, који уређује управљање преузетим обавезама, тако што је пропи-

сано да се одредбе тог члана сходно примењују на кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање. Сами рокови измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама између јавног сектора и привредних субјеката, између привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора, прописани су Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС“, бр. 119/12, ... и 138/22), који су дужни да примењују и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање.

3. Повраћај више или погрешно наплаћених јавних прихода

Одредбама члана 3. Предлога Закона, измењен је назив члана 60. Закона о буџетском систему, који након допуне гласи „*Повраћај више или погрешно наплаћених јавних прихода и примања државе*“.

Такође, допуњен је члан 60. Закона о буџетском систему, који уређује повраћај више и погрешно уплаћених јавних прихода, из разлога што је тим законом и одговарајућим подзаконским актима прописан поступак повраћаја свих јавних прихода, док поступак повраћаја примања државе није уређен. Наведеним допунама уређује се поступак повраћаја примања од продаје нефинансијске имовине, примања од задуживања и примања од продаје финансијске имовине, који ће Управа за трезор вршити на основу решења Пореске управе, односно локалне пореске администрације или на основу акта другог надлежног органа. Такође, овим чланом одређује се Управа за трезор као јединствено управно место у поступку повраћаја више или погрешно уплаћених јавних прихода, односно примања за уплате генерисане на Порталу еУправа.

Истим чланом даје се овлашћење министру финансија да уреди рокове, начин и поступак повраћаја више или погрешно наплаћених јавних прихода и примања. Предложено решење изискиваће измене и допуне Правилника о условима и начину вођења ра-

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЗДРАВСТВЕНОМ ОСИГУРАЊУ

Влада Републике Србије, усвојила је на седници одржаној 5. октобра 2023. године, Предлог Закона о изменама и допунама Закона о здравственом осигурању и упутила га је Народној Скупштини Републике Србије на усвајање.

Најважније предложене измене и допуне Закона о здравственом осигурању (у даљем тексту: ЗЗО) односе се на:

– изабрани лекар утврђује **привремену спреченост за рад до 30 дана, уместо до 60 дана**, а након тога ту привремену спреченост утврђује првостепена лекарска комисија РФЗО;

– послодавац више **нема обавезу обрачуна накнаде зараде за запослене који су привремено спречени за рад дуже од 30 дана**, већ само **подноси захтев за исплату накнаде зараде филијали РФЗО, која врши обрачун ове накнаде**;

– предложен је нови рок за достављање захтева за остваривање накнаде зараде;

– изабрани лекар утврђује **привремену спреченост за рад до 30 дана, а у изузетним случајевима до 60 дана**;

– осигурано лице коме је и утврђен статус борца у складу са прописима о заштити бораца, остварује право на здравствену заштиту, као и право на накнаду трошкова превоза у вези са коришћењем здравствене заштите на терет средстава обавезног здравственог осигурања, без обзира на то да ли је уплаћен доспели допринос;

– измене надлежности првостепене лекарске комисије;

Предложено је да закон ступи на снагу у року од осам дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“.

1. Изабрани лекар утврђује привремену спреченост за рад до 30 дана, уместо до 60 дана, а након тога ту привремену спреченост утврђује првостепена лекарска комисија РФЗО

Од почетка примене важећег ЗЗО (од 11. априла 2019. године), уочене су значајне злоупотребе у остваривању права на привремену спреченост за рад, односно уочено је да су изабрани лекари утврђивали привремену спреченост за рад осигураника мимо утврђених препорука у погледу дужине трајања привремене спречености за рад у зависности од дијагнозе, као и без одговарајуће пропратне документације у погледу обављених додатних дијагностичких процедура и специјалистичких прегледа. На тај начин, део осигураника неоправдано је остваривао право на накнаду зараде за време привремене спречености за рад у дужем временском периоду, односно у оквиру прописаних 60 дана, чиме су додатно оптерећена средства како послодавца, с обзиром на то да за првих 30 дана привремене спречености за рад накнаду зараде обезбеђује послодавац, тако и средства РФЗО, с обзиром да се од 31. дана привремене спречености за рад средства за исплату накнаде зараде обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања.

Због свега наведеног указала се потреба да се ово питање другачије уреди, па се предлогом закона **врши измена члана 75. ст. 3–6. ЗЗО**, у случају повећавања броја дана привремене спречености за рад са прекидом или без прекида, у одређеном временском периоду, и то:

– изабрани лекар је дужан да осигураника **упути на првостепену лекарску комисију по истеку 30 дана, односно 60 дана** (уместо досадашњих 60 дана) **укупне спречености за рад**, у случају да је осигураник привремено спречен за рад због једне болести или повреде, а наредног дана (без прекида), односно

ПРОГРАМ ПОДСТИЦАЊА ЗАПОШЉАВАЊА МЛАДИХ „МОЈА ПРВА ПЛАТА“ – РАСПИСАН ЈЕ НОВИ ЈАВНИ ПОЗИВ

На порталу mojaprvarplata.gov.rs од 10. октобра 2023. године доступан је нови, четврти јавни позив за програм „Моја прва плата“.

Влада Републике Србије донела је Уредбу о измени Уредбе о Програму подстицања запошљавања младих „Моја прва плата“, чиме су се стекли услови за расписивање новог јавног позива овог програма. Ова Уредба објављена је у „Службеном гласнику“, бр. 83/23 од 29. септембра 2023. године, а ступила је на снагу осмог дана од дана објављивања.

Пријава послодаваца за учешће у програму и оглашавање позиција врши се електронским путем, на веб порталу www.mojaprvarplata.gov.rs, у периоду од 10.10.2023. године до 31.10.2023. године.

Пријава кандидата на позиције ће почети 6 новембра и трајаће до 24. новембра 2023. године. Детаљан распоред реализације програма дат је на порталу.

Број ангажованих лица према Програму зависи од тога колико запослених има послодавац који се пријавио за учешће у Програму.

У оквиру четвртог круга биће повећане месечне новчане накнаде младима, корисницима овог програма у односу на прошлогодишњи јавни позив.

Током трајања Програма Национална служба за запошљавање ће:

- ангажованим лицима на име новчане накнаде исплаћивати средства у укупном месечном износу од 30.000,00 динара за лица која се оспособљавају са средњим образовањем, односно 34.000,00 динара за лица која се оспособљавају са високим образовањем;

- вршити обрачун и уплату доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести, у складу са законом (уплату доприноса за ПИО по стопи од 4% и доприноса за здравствено осигурање по стопи од 2%).

Послодавац нема обавезу исплате нето новчане накнаде, као ни обавезу плаћања било каквих обавеза

за за ангажовано лице. Међутим, Програмом је дата могућност да, као послодавац, ангажованим лицима **исплати додатна средства**, која на месечном нивоу **не могу бити већа** од износа који исплаћује Национална служба за запошљавање. У том случају на тај додатни износ који исплаћује послодавац, у складу са Законом о порезу на доходак грађана, плаћа се **порез на друге приходе** по стопи од 20% на основуцу коју чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини 20%.

Порез на друге приходе је једина дажбина која се плаћа на додатна средства исплаћена ангажованим лицима. С тим у вези, на интернет страници www.mojaprvarplata.gov.rs постављено је Обавештење о третману додатних исплата лицима укљученим у програм од стране послодавца (у даљем тексту: Обавештење).

У Обавештењу стоји тврдња да из пореског аспекта додатни новчани износ представља „друге приходе физичких лица“, у складу са Законом о порезу на доходак грађана и на износ који уплаћује послодавац плаћа се порез на друге приходе по стопи од 20%, на основуцу коју чини опорезиви приход као бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%.

Поред тога, у Обавештењу стоји и тврдња да послодавац нема обавезу обрачуна и уплате доприноса за обавезно социјално осигурање, што истовремено представља и став Националне службе за запошљавање, као и Центра за велике пореске обвезнике Пореске управе.

Коефицијент за прерачун је 1,190476.

Приликом подношења пореске пријаве ППП ПД као шифра прихода уноси се шифра: 1 11 611 00 0 (ако се оспособљава резидент према Програму), односно 1 06 611 00 0 (ако се оспособљава нерезидент према Програму).

МАНИПУЛАЦИЈЕ САВЕЗА РАЧУНОВОЋА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ У ВЕЗИ СА КОНТИНУИРАНОМ ЕДУКАЦИЈОМ И ОБАВЕЗОМ ПЛАЋАЊА ЧЛАНАРИНЕ ТОМ САВЕЗУ

Ових дана добијамо велики број питања од наших претплатника која се односе на добијене дописе од *Савеза рачуновођа и ревизора Србије* (СРРС) у којим се правним лицима и предузетницима уписаним у Регистар пружалаца рачуноводствених услуга „прети“ губитком дозволе за пружање рачуноводствених услуга и брисањем из Регистра пружалаца рачуноводствених услуга, уколико не плате годишњу чланарину том савезу у износу од 9.000,00 динара и уколико не користе издања и семинаре предузећа чији су оснивачи запослени у том савезу, које послује под називом *Институт за рачуноводство и ревизију д.о.о.* Оснивачи и чланови тог Института су били запослени у *Рачуноводству д.о.о.*, другом зависном предузећу *Савеза рачуновођа и ревизора Србије*, који су у 2022. години прешли у тај *Институт... д.о.о.* и у њему имају следеће уделе у капиталу: В.Н. 15,5455%; З.Ш. 18,6545%; П.П. 17,2728%; Ш.Ш. 18,8272%; и СРРС 29,7%. Тај институт имао је 1 запосленог у 2021. години, а у 2022. години 11 запослених. Зависно предузеће *Савеза рачуновођа и ревизора Србије, Рачуноводство д.о.о.* је у 2022. години остварило губитак и у АПР-у је у поступку ликвидације. Интересантан је податак да финансијски извештаји за 2022. годину *Савеза рачуновођа и ревизора Србије* и његовог зависног предузећа *Институт... д.о.о.* нису били објављени у прописаним роковима због утврђених грешака у њима, о чему је на сајту АПР-а дато следеће упозорење:

1) Финансијски извештај СРРС за 2022. годину садржи следеће формалне недостатке:

- Финансијски подаци у Напоменама уз финансијски извештај не одговарају подацима приказаним у обрасцима финансијског извештаја;

- Подаци о нето финансијском резултату у обрасцима Биланс стања и Биланс успеха нису међусобно усаглашени, а достављено образложење насталих разлика није потписао законски заступник.

2) Финансијски извештај за 2022. годину *Института за рачуноводство и ревизију д.о.о., Београд*, садржи следеће формалне недостатке:

- Подаци о нето финансијском резултату у обрасцима Биланс стања и Биланс успеха нису међусобно усаглашени, а није достављено образложење насталих разлика.

Наведене грешке у финансијским извештајима субјеката који имају јавна овлашћења за додељивање професионалних звања у рачуноводству довољно говоре о неоправданом давању јавних овлашћења без икакве контроле и акредитације о испуњености услова за добијање јавних овлашћења.

Нека од добијених питања претплатника у вези са обавезом плаћања чланарине и обављања континуиране едукације код СРРС цитирамо у наставку:

1. Питање:

„*Пре 2000. године стекао сам звање „Самостални рачуновођа“ преко Савеза рачуновођа и ревизора Србије и на основу истог уписан у евиденцију регистрованих лиценцираних професионалних рачуновођа. Данас добијам обавештење од СРРС да уколико до 15. децембра не уплатим чланарину и не испуним одређене услове (претплата на њихову литературу, вебинари...), бићу брисан из регистра лиценцираних професионалних рачуновођа. Не спорим плаћање чланарине, али да ли су у праву када траже потписивање захтева за обнову чланства и условљавање пружањем њихових услуга, односно да ли могу заиста у складу са Законом да бришу рачуновође који не сакупе одређен број поена њиховим правилником? Ја скоро 40 година користим услуге и пратим едукацију код ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА, тако да би претплата на њихове часописе била само формална.“*

2. Питање:

„*Поштовани, добила сам допис од Савеза рачуновођа и ревизора Србије којим траже да им платим*

ЛИКВИДАЦИЈА ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА

До ликвидације солвентног привредног друштва најчешће долази у случају постојања одређених околности као што су престанак тржишних и економских услова за успешно обављање делатности или услед испуњења циљева због којих је друштво основано. Међутим, ликвидација може наступити и без постојања било којих основа, на основу одлуке скупштине друштва.

Имајући у виду то да је реч о ликвидацији солвентног друштва, ова врста ликвидације регулише се Законом о привредним друштвима, а не Законом о стечају који регулише ликвидацију инсолвентног друштва.

У овом чланку објаснићемо процедуру спровођења поступка добровољне ликвидације привредног друштва. О рачуноводственом и пореском аспекту ликвидације пишемо у засебним чланцима у овом броју.

1. Појам и покретање ликвидације

Поступак ликвидације привредног друштва уређен је одредбама чл. 524. до 548. Закона о привредним друштвима (у даљем тексту: Закон), при чему ћемо се ми у овом тексту посветити поступку редовне ликвидације, а нећемо се бавити принудном ликвидацијом привредног друштва.

Ликвидација банака и друштава за осигурање спроводи се по Закону о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање.

Ликвидација друштва може да се спроведе када друштво има довољно средстава за намирење својих обавеза. Према томе, ликвидација друштва спроводи се када друштво има довољно новчаних средстава за измирење свих својих обавеза, али су наступиле неке друге околности због којих привредно друштво не испуњава услове за обављање делатности, или због неких других разлога на основу одлуке власника капитала тог друштва, престаје са радом. У противном, ако је друштво инсолвентно, односно ако се претпоставља

да из његове имовине не могу да се измире обавезе према повериоцима, спроводи се поступак стечаја у складу са Законом о стечају.

Ако се у поступку ликвидације, односно из почетног ликвидационог биланса утврди да друштво нема довољно средстава да намири своје повериоце, ликвидација прераста у стечај.

Ликвидација може да се спроведе као **добровољна или принудна**.

Ликвидација, у суштини, представља поступак планске продаје (уновчавања) свих имовинских делова привредног друштва са циљем да се из новчаних прилива исплате обавезе према повериоцима, а преостали износ подели власницима капитала у складу са оснивачким актом привредног друштва.

У процесно-правном смислу, под ликвидацијом се подразумева посебан поступак у којем се имовина привредног субјекта прикупља и уновчава како би се исплатила сва његова дуговања према повериоцима, а након тога преостала средства расподелила, на начин предвиђен оснивачким актом, односно статутом привредног субјекта. После спроведеног поступка ликвидације, привредни субјект брише се из Регистра привредних субјеката.

Од отварања до окончања поступка ликвидације не може протећи мање од 120 дана. Максимална дужина трајања поступка ликвидације није прописана и највише зависи од динамике измиревања обавеза према повериоцима, али и од других фактора (наплата потраживања, продаја имовине, окончање започетих послова, судски спорови у току итд.).

2. Одлука о ликвидацији

У случају добровољне ликвидације, одлуку о престанку са радом друштва доносе власници капитала тог друштва, за разлику од престанка привредног друштва у стечају, када одлуку о престанку доноси суд.

ОБРАЧУН ПДВ У ТОКУ ПОСТУПКА ЛИКВИДАЦИЈЕ И ПРИЛИКОМ БРИСАЊА ИЗ ЕВИДЕНЦИЈЕ ОБВЕЗНИКА ПДВ

Привредно друштво у ликвидацији, **обвезник ПДВ у току ликвидационог поступка наставља да примењује Закон о ПДВ** и прописе донете на основу тог закона **на начин који је примењиван до отварања поступка ликвидације**. Наиме, отварање поступка ликвидације нема за последицу прекид правног субјективитета обвезника – привредног друштва.

Уколико обвезник ПДВ у току поступка ликвидације врши опорезиви промет добара и услуга, обрачун ПДВ врши на исти начин као и пре отварања поступка ликвидације. Неретко, друштва у ликвидацији **за извршени промет добара** остварују накнаду мању од набавне вредности тих добара. У вези са тим напомињемо да основицу за ПДВ за промет добара који се врши уз накнаду чини износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник ПДВ – испоручилац добара прима или треба да прими за испоручена добра од примаоца добара или трећег лица, у коју није урачунат ПДВ. С тим у вези, прописима којима се уређује опорезивање потрошње ПДВ **није предвиђен другачији начин одређивања основице за обрачунавање ПДВ у случају промета добара за који обвезник ПДВ прима или треба да прими накнаду у износу нижем од износа набавне вредности предметних добара**.

С тим у вези, Министарство финансија дало је неколико мишљења из којих цитирамо следеће:

„у конкретном случају, када обвезник ПДВ који је набавио смрзнута добра по одређеној цени и извршио њихово складиштење у хладњачи у великим пакетима, после чега је дошло до квара на хладњачи који је довео до тога да се добра не могу паковати у одређене мање пакете без додатних трошкова, изврши промет тих добара по цени знатно нижој од набавне цене, основицу за обрачунавање ПДВ чини износ накнаде коју обвезник ПДВ прима или треба да прими за испоручена добра, у коју није укључен ПДВ. Наиме, прописима којима се уређује опорези-

вање потрошње ПДВ није предвиђен другачији начин одређивања основице за обрачунавање ПДВ у случају промета добара за који обвезник ПДВ прима или треба да прими накнаду у износу нижем од износа набавне вредности предметних добара.“ (мишљење МФИН бр. 011-00-144/2020-04 од 3.03.2020. године)

„ако је купопродајна цена станова (без ПДВ) нижа од цене коштања тих станова (без ПДВ), та околност не утиче на утврђивање основице за обрачунавање ПДВ за први пренос права располагања на наведеним становима, што значи да основицу за обрачунавање ПДВ чини износ накнаде који обвезник ПДВ – инвеститор прима или треба да прими за промет предметних добара, без ПДВ.“ (мишљење МФИН бр. 413-00-00030/2019-04 од 3.04.2019. године)

Што се тиче **права на одбитак претходног пореза** од стране друштва у ликвидацији по основу набавки добара и услуга, важе иста правила као и пре отварања поступка ликвидације. Тако, нпр., закупца, друштво у ликвидацији – обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по примљеним рачунима од закупаца – обвезника ПДВ за извршени промет услуге закупа пословних просторија за периоде закупа у току поступка ликвидације, уз испуњене прописаних услова за одбитак претходног пореза из члана 28. Закона о ПДВ.

Приликом продаје објекта за вршење делатности, у току поступка ликвидације треба водити рачуна о одредбама члана 32. Закона о ПДВ којим је прописана **исправка одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности**. Тако, на пример, када обвезник у поступку ликвидације продаје физичком лицу које није обвезник ПДВ објекат (локал) за који је приликом набавке остварио право на одбитак претходног пореза, тај промет ослобођен је ПДВ у складу са одредбама члана 25. Закона о ПДВ (други пренос права располагања на грађевинском објекту).

ФИНАНСИЈСКО ИЗВЕШТАВАЊЕ КОД ПРАВНИХ ЛИЦА У ПОСТУПКУ ЛИКВИДАЦИЈЕ

Чланом 2. став 1. тачка 8) Закона о рачуноводству прописано је да се финансијски извештаји састављају и у случају покретања, односно закључења поступка ликвидације над правним лицем, **и то са стањем на дан који претходи дану покретања, односно закључења поступка ликвидације.**

Ванредни финансијски извештај доставља се Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: Агенција) ради јавног објављивања **у року од 60 дана од дана на који је састављен.** Овај извештај доставља се искључиво електронским путем преко посебног информационог система Агенције и мора бити потписан квалификованим електронским потписом законског заступника.

Ванредни финансијски извештај обухвата:

- **Биланс стања** и
- **Биланс успеха.**

Остали обрасци и документација не састављају се и не достављају Агенцији уз ванредни финансијски извештај, без обзира величину правног лица.

На свим финансијским извештајима који се састављају у складу са Законом о рачуноводству за правно лице у ликвидацији, независно од тога да ли је реч о редовним финансијским извештајима¹ или о ванредним финансијским извештајима по основу отварања или окончања ликвидационог поступка стоји назив друштва који садржи „у ликвидацији“.

1. Обавеза вршења пописа, вредновање имовине и обавеза и вођење пословних књига код друштва у ликвидацији

При отварању поступка ликвидације, рачуноводствене исправе и пословне књиге записнички се предају ликвидационом управнику.

Према члану 20 став 2. Закона о рачуноводству, правна лица дужна су да изврше попис имовине и обавеза у случају отварања, односно закључења поступка ликвидације правног лица.

Начин и рокови вршења пописа у случају отварања, односно закључења поступка ликвидације правног лица, уређени су на исти начин као и за редовни годишњи попис, *Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.* О попису имовине и обавеза писали смо у ПС 22 и 23/22.

При састављању финансијских извештаја приликом отварања, односно закључења поступка ликвидације, као и у случајевима када се у току трајања тог поступка састављају годишњи финансијски извештаји, правна лица примењују одредбе Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Одредбе Закона о рачуноводству и подзаконских аката који су на основу њега донети не садрже детаљнија објашњења у вези са пописом и вредновањем имовине и начином састављања финансијских извештаја.

Наиме, у Закону о рачуноводству прописано је да позиције, које се приказују у редовним финансијским извештајима правних лица, треба да буду вредноване у складу са општим рачуноводственим начелима, од којих је једно претпоставка да привредно друштво послује континуирано.

Све рачуноводствене регулативе које су прописане Законом о рачуноводству (МСФИ, МСФИ за МСП и Правилник за микро и друга правна лица) заснивају се на начелу континуираног пословања, што значи да њих могу да примењују искључиво правна лица код којих је испуњен услов континуираног пословања, односно *going-concern* принцип.

Поступак који се спроводи са имовином у поступку ликвидације има сличности са поступком који се спроводи са имовином у поступку стечаја, па се за

¹ Уколико се поступак ликвидације не оконча до краја календарске, односно пословне године, друштво саставља редовни годишњи извештај, о чему пишемо у посебном делу у овом чланку.

УТВРЂИВАЊЕ ПОРЕЗА НА ДОБИТ КОД ПРАВНИХ ЛИЦА У ЛИКВИДАЦИЈИ

1. Увод

Привредно друштво у поступку ликвидације обвезник је пореза на добит правних лица, што значи да је дужно да надлежном пореском органу подноси пореску пријаву и порески биланс.

Према члану 34. став 1. Закона о порезу на добит правних лица (у даљем тексту: ЗПДПЛ), добит обвезника у поступку ликвидације опорезује се у складу са овим законом. Имајући у виду то да осим ове опште одредбе ЗПДПЛ не прописује посебна правила у вези са опорезивањем добити обвезника у поступку ликвидације (у даљем тексту: Обвезник), произлази да се на њега примењују општа правила прописана ЗПДПЛ.

Сходно наведеном, опорезива добит Обвезника утврђује се у пореском билансу на Обрасцу ПБ 1, усклађивањем добити Обвезника исказане у Билансу успеха на начин прописан ЗПДПЛ. Дакле, Обвезник приликом утврђивања опорезиве добити врши:

1. Усклађивање расхода и прихода исказаних у Билансу успеха;
2. Корекцију расхода и прихода по основу трансферних цена;
3. Корекцију расхода по основу спречавања утањене капитализације, и
4. Обрачун капиталних добитака/губитака.

Обвезник, такође, има право да добит усклађену на начин прописан ЗПДПЛ умањи за узнос пренетих пореских губитака из претходних периода као и да текуће и пренете капиталне губитке пребија са капиталним добитима.

Коначни износ обавезе за порез на добит Обвезник утврђује у пореској пријави на Обрасцу ПДП, умањењем обрачунатог пореза по основу права на пореске кредите и порески подстицај.

Међутим, иако се начин порезивања добити Обвезника врши у складу са општим правилима прописаним ЗПДПЛ, закон прописује посебна правила у погледу периода за које се састављају пореска пријава и

порески биланс Обвезника, као и у погледу рокова за достављање ових образаца Пореској управи. Разлог за ово лежи у чињеници да се пореска обавеза мора утврдити за период стварног трајања поступка ликвидације, а да се трајање овог поступка по правилу не поклапа са фискалном (најчешће календарском) годином. **О овоме детаљно пишемо у оквиру тачке 8. овог чланка.**

И поред тога што се начин опорезивања добити друштава у ликвидацији суштински не разликује у односу на начин на који се опорезује добит правних лица која је остварена у току редовног пословања¹, постоје одређене специфичности / недоумице са којима се Обвезници срећу у пракси, о којима пишемо у наставку текста.

2. Обрачун амортизације која се признаје за пореске сврхе

Када је реч признавању расхода амортизације за пореске сврхе, Обвезници, пре свега, треба да имају у виду основно правило утемељено у члану 10. став 1. ЗПДПЛ, које прописује да се као расход у пореском билансу признаје амортизација **сталних средстава**, и то у износу и на начин утврђен ЗПДПЛ.

Под сталним средствима се, у смислу претходно поменуте законске одредбе, подразумевају материјална средства чији је век трајања дужи од једне године и која се, сагласно са прописима којима се уређује рачуноводство и МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, у пословним књигама обвезника признају као **стална средства**, осим природних богатстава која се не троше, као и нематеријална средства, осим goodwill-а.

О наведеном је потребно водити рачуна из тог разлога што циљ предузећа у поступку ликвидације није наставаљање редовног пословања употребом сталних средстава. Насупрот томе, пред Обвезника се

¹ О општим правилима о начину утврђивања пореза на добит правних лица детаљно смо писали у ПС 4и5/2023

ПОРЕСКИ ТРЕТМАН ПРЕНОСА ИМОВИНЕ У ТОКУ ЛИКВИДАЦИЈЕ И ЛИКВИДАЦИОНОГ ОСТАТКА НАКОН ОКОНЧАЊА ПОСТУПКА ЛИКВИДАЦИЈЕ СА СТАНОВИШТА ЗАКОНА О ПОРЕЗИМА НА ИМОВИНУ

Порески обвезник у ликвидацији је обвезник сва три облика пореза на имовину.

1. Порез на имовину у статистици

Порез на имовину у статистици утврђује се и плаћа у свему на исти начин као и за правно лице које није у ликвидацији.

Другим речима, привредно друштво након отварања поступка ликвидације наставља да плаћа порез на имовину у статистици, обавеза по основу пореза на имовину престаје му даном којим то лице за ту имовину престаје да буде порески обвезник (на пример, даном њене продаје ради уновчења имовине, даном брисања тог друштва из регистра привредних субјеката итд.).

С тим у вези, Министарство финансија дало је мишљење бр. 430-00-00809/2017-04 од 8.12.2017. године, из којег цитирамо следеће:

„Према томе, имајући у виду да привредно друштво у ликвидацији, односно над којим је отворен стечај, задржава својство правног лица све до окончања поступка ликвидације и брисања из регистра привредних субјеката, односно до правоснажности решења о закључењу стечајног поступка и брисања из регистра привредних субјеката, у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката, покретање поступка ликвидације, односно отварање стечајног поступка над обвезником пореза на имовину – привредним друштвом није законски основ за престанак пореске обавезе по основу пореза на имовину, нити представља правну сметњу да надлежни орган јединице локалне самоуправе у поступку контроле утврди обавезу том друштву по основу пореза на имовину (ако ту обавезу обвезник није утврдио самоопорезивањем, односно ако је утврђивање пореске обавезе по основу пореза на имовину извршио нетачно или непотпуно).

Законом о порезима на имовину није прописано пореско ослобођење за непокретности обвезника над

којим је покренут поступак ликвидације или је отворен поступак стечаја.

...
Привредном друштву у ликвидацији, односно привредном друштву над којим је отворен стечај, престаје обавеза по основу пореза на имовину даном којим то лице за ту имовину престаје да буде порески обвезник (на пример, даном њене продаје ради уновчења имовине, даном брисања тог друштва из регистра привредних субјеката...).“

Ликвидациони управник дужан је да подноси пореске пријаве приликом сваке промене у току године када дође до отуђења имовине на коју се плаћа порез на имовину, као и приликом окончања поступка ликвидације за имовину која је саставни део ликвидационог остатка. О начину утврђивања пореске обавезе када у току године настане или престане пореска обавеза писали смо у ПС 12/21.

2. Порез на пренос апсолутних права

Одредбом члана 24. став 1. тачка 3) Закона о порезима на имовину прописано је да се преносом уз накнаду, који је предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права, сматра и пренос уз накнаду целокупне имовине правног лица.

Према одредби члана 24а став 1. тач. 1) и 2) Закона о порезима на имовину, од опорезивања порезом на пренос апсолутних права **изузима се:**

1) пренос, односно стицање апсолутног права из чл. 23. и 24. Закона о порезима на имовину **на који се плаћа порез на додату вредност**, у складу са Законом о ПДВ;

2) пренос, односно стицање апсолутног права из чл. 23. и 24. Закона о порезима на имовину по основу расподеле ликвидационог остатка, који се **опорезује у**

ПОРЕСКИ ТРЕТМАН ЛИКВИДАЦИОНОГ ОСТАТКА ИЗ УГЛА ПОРЕЗА НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА И ПОРЕЗА НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Увод

Ликвидациони остатак, сходно члану 541. Закона о привредним друштвима (у даљем тексту: ЗПД), јесте имовина друштва у ликвидацији која преостане после измирења свих обавеза друштва, а која се расподељује члановима друштва у складу са одлуком о расподели ликвидационог остатка друштва.

Порески прописи – Закон о порезу на добит правних лица (у даљем тексту: ЗПДПЛ) и Закон о порезу на доходак грађана (у даљем тексту: ЗПДГ) ликвидациони остатак дефинишу на сличан начин – као вишак деобне масе у новцу, односно неновчаној имовини,

који се расподељује члановима привредног друштва у ликвидацији.

Уколико ликвидациони остатак прелази вредност уложеног капитала, разлика се за сврхе опорезивања сматра дивидендом, како из аспекта ЗПДПЛ, тако и из аспекта ЗПДГ.

Начин опорезивања ликвидационог остатка (у делу који прелази вредност уложеног капитала), зависи од тога ко је власник привредног друштва у ликвидацији – **резидентно или нерезидентно, правно или физичко лице.**

Преглед пореског третмана дивиденде, у зависности од тога ко је њен прималац, дат је у следећој табели:

Привредно друштво у ликвидацији	Власник привредног друштва у ликвидацији	Порески третман дивиденде из угла ЗПДПЛ и ЗПДГ	Пореска пријава
Резидентно правно лице	Правно лице – резидент	Неопорезиво	-
	Правно лице – нерезидент	Опорезиво по статутарној стопи од 20% / бенефицираној стопи предвиђеној УИДО	ПДПО/С
	Физичко лице – резидент	Опорезиво по статутарној стопи од 15%	ППП-ПД
	Физичко лице – нерезидент	Опорезиво по статутарној стопи од 15% / бенефицираној стопи предвиђеној УИДО	ППП-ПД

Свака од ових ситуација посебно је објашњена у наставку.

2. Пренос ликвидационог остатка резидентном правном лицу

Према члану 35. став 1. ЗПДПЛ, ликвидациони остатак, односно вишак деобне масе у новцу, односно неновчаној имовини, изнад вредности уложеног капитала који се расподељује члановима привредног друштва над којим је окончан поступак ликвидације, **сматра се дивидендом.**

Уколико ову дивиденду остварује резидентно правно лице, приход који се по овом основу евидентира у пословним књигама примаоца (власника ликвидираниог друштва) не улази у његову опорезиву добит.

Наиме, чланом 25. став 1. ЗПДПЛ прописано је да приход који резидентни обвезник оствари по основу дивиденди и удела у добити, **укључујући и дивиденду из члана 35. овог закона** (у даљем тексту: дивиденда), од другог резидентног обвезника, **не улази у пореску основицу.** Податак о овим приходима уноси се на ред.

ОПШТИ АКТ У ВЕЗИ СА КОРИШЋЕЊЕМ, ЕВИДЕНТИРАЊЕМ И ЗАШТИТОМ ЕЛЕКТРОНСКИХ ДОКУМЕНАТА СА ПРИМЕРОМ (МОДЕЛОМ) ТАКВОГ ПРАВИЛНИКА

У претходном броју часописа објавили смо два чланка – први о новим обавезама у вези са електронским архивирањем од 1. јануара 2024. године, сходно Уредби о електронском архивирању, која од тада почиње да се примењује и други, о осталим условима за електронско архивирање који су прописани Законом о електронском фактурисању, Законом о електронском документу и Законом о рачуноводству. Тада смо најавили и пример општег акта који треба да имају субјекти који документацију чувају у електронском облику.

Наиме, једна од обавеза ствараоца/имаоца архивске грађе и документарног материјала прописана чланом 14. Закона о архивској грађи и архивској делатности је да привредни субјект, осим физичког лица, донесе:

1) општи акт о начину евидентирања, класификовања, архивирања и чувања архивске грађе и документарног материјала;

2) листу категорија архивске грађе и документарног материјала са роковима чувања;

3) **општи акт о начину евидентирања, заштите и коришћења електронских докумената.**

За примену акта под ред. бр. 2 – листа категорија архивске грађе и документарног материјала са роковима чувања потребно је прибавити сагласност надлежног јавног архива, док за акте под ред. бр. 1) и 3) није потребна сагласност јавног архива¹.

¹ Понављамо још једном, у моменту писања овог чланка правна лица са територије града Београда немају обавезу достављања Историјском архиву Београда сагласности на Листу категорија архивске грађе и документарног материјала са роковима чувања, као ни достављања преписа архивске књиге, док се поменути архив технички и кадровски не оспособи за пријем ове документације и неће се спроводити казнене мере. Када се створе потребни преду-

Сваки субјект из приватног или јавног сектора треба да усвоји и примењује општи акт о начину евидентирања, класификовања, архивирања и чувања архивске грађе и документарног материјала чији је саставни део листа категорија архивске грађе и документарног материјала са роковима чувања. Напомињемо да смо огледни пример овог акта – Правилник о евидентирању, класификовању, архивирању и чувању архивске грађе и документарног материјала са листом категорија и роковима чувања објавили у чланку у ПС 9/21, а може се преузети и у електронском облику са претплатничког дела сајта Привредног саветника.

Они субјекти који документацију и архивску грађу чувају у електронском облику треба додатно да усвоје и општи акт о начину евидентирања, заштите и коришћења електронских докумената (ред. бр. 2 претходног списка).

За примену овог акта није потребна претходна сагласност надлежног јавног архива.

У наставку дајемо пример општег акта који, у складу са Законом о архивској грађи и архивској делатности треба да усвоји субјект који се определио за електронско архивирање.

Пример (модел) акта који дајемо у наставку може се преузети са претплатничког дела сајта <https://www.privsav.rs/>. Акт се налази у одељку **Кориснички панел – За преузимање.**

слову, овај јавни архив ће наведену документацију примати преко еСервиса. О томе је овај архив објавио званично обавештење које се и даље налази на насловној страни сајта овог архива.

ОБВЕЗНИЦИ ФИСКАЛИЗАЦИЈЕ И ПЕНЗИОНЕРСКА КАРТИЦА

На интернет страници Министарства финансија Републике Србије објављена је вест да **1. октобра 2023. године отпочело коришћење Пензионерских картица** са циљем да се њиховим корисницима омогуће одређене погодности.

Услови, начин издавања, начин коришћења и друга значајна питања у вези са Пензионерском картицом уређени су Правилником о Пензионерској картици („Службени гласник РС“, бр. 18/23 – у даљем тексту: Правилник о картици).

У складу са чланом 2. Правилника о картици, право на издавање и коришћење персонализоване Пензионерске картице остварују **корисници права** из пензијског и инвалидског осигурања, и то:

- пензије;
- новчане накнаде за помоћ и негу другог лица;
- новчане накнаде за телесно оштећење;
- привремене накнаде по основу друге и треће категорије инвалидности, односно преостале радне способности остварене сходно чл. 223. и 225. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, бр. 34/03, . . . и 76/23 – у наставку: Закон о ПИО);
- привремене накнаде за време незапослености који нису преведени у инвалидску пензију из чл. 223. и 225. Закона о ПИО, и
- привремене накнаде – инвалидна деца.

Пензионерска картица, поред тога што служи за доказивање статуса корисника права из пензијског и инвалидског осигурања, **користиће се (и користи се) за остваривање одређених погодности код давалаца погодности**. Она се користи уз важећи лични идентификациони документ корисника. Даваоци погодности су одређена правна лица и предузетници који обављају делатност на територији Републике Србије. На интернет страници Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање (Фонд за ПИО) дат је преглед правних лица и предузетника са којима је тај фонд потписао

споразуме о сарадњи, као и преглед погодности које та лица дају корисницима ових картица¹.

У циљу остваривања одређених погодности код даваоца погодности (попуста, поклона и др.), чланом 7. Правилника о картици наведено је да кориснику те картице Фонд за ПИО додељује бодове. Корисник Пензионерске картице скупља бодове приликом плаћања робе и услуга. Правилником о картици није ограничено да се ти бодови скупљају само приликом плаћања робе и услуга код даваоца погодности, већ се исти **сакупљају** и приликом плаћања робе и услуга правним лицима и предузетницима који нису даваоци погодности.

Фонд за ПИО за утрошених 500 динара кориснику Пензионерске картице додељује 1 бод. Број бодова који се може максимално месечно сакупити израчунава се стављањем у однос износа просечне (месечне) пензије у Републици Србији и износа од 500 динара (25. септембра 2023. године објављен је податак да просечна пензија за август износи 37.786 динара, што значи да се максимално може сакупити 75 бодова у септембру, тј. 37.786 динара/500 динара). Фонд за ПИО води евиденцију о додељеним и утрошеним бодовима корисника Пензионерске картице. Додељени бодови не могу се заменити за новчана средства. Корисници ових картица прате стање својих бодова, најновије вести и понуђене погодности преко посебне апликације „Пензионерска картица“, која се преузима са „Google Play“.

Да би корисници Пензионерске картице сакупљали бодове, потребно је да приликом плаћања робе и услуга код обвезника фискализације буду идентификовани Пензионерском картицом. То се постиже на начин да се у поље „ИД купца“ на фискалном рачуну уноси ознака „13: број конкретне Пензионерске картице“ (јер је она персонализована, тј. гласи на име корисника). Број Пензионерске картице састоји се из 5 алфанумеричких знакова.

¹ <https://penzionerskekartice.pio.rs/services?page=2>

ИСПЛАТА УГОВОРЕНЕ НАКНАДЕ ДИРЕКТОРА ЗА РАНИЈИ ПЕРИОД

О теми исплате уговорене накнаде директора за раније периоде у овом броју часописа пишемо на основу бројних питања која су нам упутили корисници наших услуга. Наиме, у последње време учестало је позивање пореских обвезника од стране инспектора Пореске управе телефоном, са захтевом да ако директор није засновао радни однос код обвезника, независно од тога да ли је закључен уговор о правима и обавезама директора или није, да, ако није закључен уговор, да се закључи и уговори накнада, као и да се изврши исплата уговорене накнаде за све раније периоде (месечно) и да се плате порез и припадајући социјални доприноси.

Објашњења у овом тексту **односе се само на лица која имају статус директора и закључен уговор о правима и обавезама, али не и оснивача/члана друштва чији је директор.**

Пре него што дамо објашњење у вези са претходним захтевом Пореске управе, укратко објашњавамо начин радног ангажовања директора.

Према одредби члана 48. Закона о раду, са директором се може:

- засновати радни однос закључењем уговора о раду, у којем случају директор остварује сва права из радног односа, а накнада коју прима за свој рад је зарада;

- закључити уговор о правима и обавезама директора (без заснивања радног односа), у којем случају уговорена накнада за рад нема карактер зараде и опорезује се у складу са чланом 85. став 1. тачка 5) и став 3. Закона о порезу на доходак грађана (у даљем тексту: ЗПДГ).

Накнада за рад по уговору о правима и обавезама директора без заснивања радног односа има карактер других прихода, односно на уговорену накнаду плаћа се порез на доходак грађана по стопи од 20% на основу умањења за 20% нормираних трошкова. На исту

основицу обрачунава се и плаћа допринос за пензијско и инвалидско осигурање по стопи од 24%.

Обрачун доприноса за здравствено осигурање зависи од статуса лица, односно од тога да ли је осигурано по другом основу, па се обрачунава само допринос за ПИО, а уколико нема статус осигураног лица, поред доприноса за ПИО, обрачунава се и плаћа и допринос за здравствено осигурање.

Према томе, ако је директор са којим је закључен уговор о правима и обавезама осигуран на обавезно социјално осигурање (нпр., по основу зараде код другог послодавца, као осигураник самосталне делатности, оснивач привредног друштва, пензионер), на накнаду се плаћају порез на доходак и допринос за ПИО, а ако није осигуран на обавезно социјално осигурање, на уговорену накнаду обрачунава се и плаћа и допринос за здравствено осигурање на исту основицу као и порез (брutto приход умањен за нормиране трошкове од 20%) по стопи од 10,3%.

1. Да ли мора да се уговори накнада директора?

У мишљењу бр. 430-00-387/2018-04 од 12.10.2018. године, Министарство финансија дало је и објашњење о обавезности уговарања накнаде странцу/нерезиденту који је законски заступник/директор представништва страног привредног друштва. Напомињемо да је мишљење дато за конкретан случај, али се његова садржина односи на све директоре који закључују уговор о правима и обавезама (а не уговор о раду), и то независно од тога да ли су у питању страна или домаћа физичка лица, односно резиденти или нерезиденти. **Дакле, обавеза послодавца и директора као уговорних страна јесте да уговоре висину или начин утврђивања висине накнаде и рокове њене исплате.**

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА О ПДВ

1. Откуп пољопривредних производа и евидентирање носиоца пољопривредног газдинства у ПДВ

Питање:

Да ли предузеће (обвезник ПДВ) од пољопривредника носиоца пољопривредних газдинстава може откупљивати производе по аконтационим ценама и по коначном обрачуну (у складу са уговором) исплатити коначну цену? Предузеће врши откуп производа по цени од 100 динара по килограму, па после тога издаје додатну признаницу (у септембру се прави коначна цена, тј. збир аконтационе цене и разлике у цени).

Да ли се те уплате (такав приход) третирају као промет носиоца пољопривредног газдинства по којем се газдинство мора евидентирати у систем ПДВ?

Одговор:

Од пољопривредних газдинства можете откупљивати производе по аконтационим ценама и по коначном обрачуну (у складу са уговором) можете исплатити коначну цену. Истичемо да се ПДВ надокнада обрачунава на укупну уговорену вредност откупљених пољопривредних и шумских производа, без обзира на то када и како се врши исплата за откупљене производе, у целини, делимично, односно у ратама.

Ако обвезник ПДВ врши плаћање за **откупљене** пољопривредне и шумске производе у ратама, он има право да одбије ПДВ надокнаду као претходни порез у пореском периоду у којем је делимично исплатио вредност откупљених производа, и то сразмерно са исплаћеним износом. С тим у вези МФИН дало је мишљење бр. 430-00-00468/2015-04 од 20.02.2017. године, чији смо текст објавили у „Привредном саветнику“, бр. 6/17, а из којег цитирамо следеће: „*када пољопривредник изврши промет пољопривредних производа обвезнику ПДВ, а обвезник ПДВ по том основу плати пољопривреднику део вредности примљених добара*

(независно од начина плаћања) и ПДВ надокнаду која се односи на тај део вредности пољопривредних добара (у новцу – уплатом на текући рачун или рачун штедње), обвезник ПДВ има право да у пореском периоду у којем је извршио плаћање одбије плаћени износ ПДВ надокнаде као претходни порез, уз испуњење осталих Законом прописаних услова.“

У случајевима када се након извршеног откупа измени откупна цена, потребно је саставити нову признаницу у којој ће бити исказан износ разлике накнаде за откупљене пољопривредне производе, као и износ ПДВ надокнаде. Тако, на пример, ако је након два месеца од откупа договорено да за преузети пољопривредни производ пољопривреднику припада додатних 5 динара по килограму, признаницу би требало саставити са позивом на број првобитно издате признанице, количине које су тада откупљене, уз напомену да се ради о утврђеној новој цени за првобитни откуп, а не о новом откупу.

Пољопривредници (носиоци пољопривредног газдинства) који остваре **промет** добара и услуга у претходних 12 месеци већи од 8.000.000 динара (збир аконтационе цене и разлике до коначне цене), постају обвезници ПДВ по сили закона, односно дужни су да поднесу евиденциону пријаву за улазак у систем ПДВ. Напомињемо да се за утврђивање обавезе евидентирања у ПДВ узима у обзир вредност откупљених пољопривредних производа и пружених пољопривредних услуга, независно од тога да ли су исплаћене пољопривреднику.

2. Ваучери за туристичка путовања (обавеза издавања фискалних рачуна)

Питање:

Туристичка агенција је извршила продају ваучера правном лицу које ће они поделити запосленима

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. ДОНЕТА ЈЕ УРЕДБА О ИЗМЕНИ УРЕДБЕ О ОДРЕЂИВАЊУ ДЕЛАТНОСТИ КОД ЧИЈЕГ ОБАВЉАЊА НЕ ПОСТОЈИ ОБАВЕЗА ЕВИДЕНТИРАЊА ПРОМЕТА НА МАЛО ПРЕКО ЕЛЕКТРОНСКОГ ФИСКАЛНОГ УРЕЂАЈА (ПИЈАЧНИ ПРОДАВЦИ)

Влада Републике Србије донела је Уредбу о измени Уредбе о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја (у даљем тексту: Уредба о измени), објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 85 од 6. октобра 2023. године, која ступа на снагу 14. октобра 2023. године.

Обвезницима фискализације који се баве продајом добара и услуга на пијачним тезгама и сличним објектима, ослобођење од обавезе евидентирања промета на мало и примљених аванса за промет на мало преко електронског фискалног уређаја поново је продужено, и то до краја 2024. године (уместо до 31. децембра 2023. године).

Обвезници фискализације који се баве продајом добара и услуга на пијачним тезгама и сличним објектима немају обавезу евидентирања промета на мало и примљених аванса за промет на мало преко ЕФУ почев од 1. маја 2022. године закључно са 31. децембром 2024. године. Предузетници и предузетници паушалци, као и правна лица, до 31.12.2024. године нису дужни да евидентирају промет робе на мало који обављају на пијачним тезгама, независно од тога о којој врсти робе се ради (водоводни материјал, расвета, гардероба, прехрамбене прерађевине итд.).

2. ДАН ПРИМИРЈА У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ – 11. НОВЕМБАР 2023. ГОДИНЕ (СУБОТА) ЈЕ НЕРАДНИ ДАН

Према члану 1а Закона о државним и другим празницима у Републици Србији („Службени гласник РС“, бр. 43/01, . . . и 92/11 – у даљем тексту: Закон), Дан примирја у Првом светском рату празнује се 11. новембра и то је нерадни дан.

Ове године 11. новембар пада у суботу, па се празнује тог дана. Према томе, **11. новембар 2023. године (субота) је нерадни дан.**

Празновање овог државног празника се у 2023. години **не помера на први радни дан**, јер је одредбама члана 3а Закона прописано да се не ради првог наредног радног дана, само уколико један од датума када се празнују државни празници Републике Србије падне у недељу.

Према наведеном, запослени који има петодневну радну недељу, коме су субота и недеља дани недељног одмора, нема право на накнаду зараде када не ради на државни празник 11. новембар који ове године пада у суботу, јер празник пада на дан недељног одмора запосленог (субота), па се празновање не помера на понедељак као први наредни радни дан.

Уколико је запосленом, према распореду радног времена 11. новембар (субота) радни дан, запослени има право да не ради тог дана и за тај дан остварује право на накнаду зараде за државни празник, у складу са чланом 114. став 1. Закона о раду.

Запослени који ради на дан државног празника, има право на увећање зараде – најмање 110% од основице, у складу са чланом 108. став 1. тачка 1) Закона о раду.

Запослени може остварити увећану зараду за рад на дан државног празника само за онолико дана

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПДВ

1. Обвезник ПДВ који даје у закуп стан физичком лицу, које стан користити за друге потребе а не за потребе становања, на тај закуп обрачунава ПДВ по стопи од 20%

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон), на промет услуге давања у закуп стана, који обвезник ПДВ – закуподавац врши физичком лицу за потребе становања (домаћем или страном држављанину), ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ – закуподавац нема право на одбитак претходног пореза по том основу.

На промет услуге давања у закуп стана физичком лицу које стан неће користити за потребе становања, већ за друге потребе, ПДВ се обрачунава по општој пореској стопи од 20% и плаћа у складу са Законом. Обвезник ПДВ – закуподавац који врши промет наведене услуге има право на одбитак претходног пореза по основу пружања предметне услуге у складу са Законом.

* * *

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

У складу са одредбом члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 4) Закона прописано је пореско ослобођење за промет добара и услуга

без права на одбитак претходног пореза, односно да се ПДВ не плаћа на промет услуга закупа станова, ако се користе за стамбене потребе. (МФИН, 000166520 2023 10520 004 000 011 004 од 6.10.2023. године)

2. Продавац медицинске опреме – обвезник ПДВ, који медицинску опрему даје на реверс, без накнаде, на коришћење потенцијалним купцима, по том основу није дужан да обрачуна ПДВ

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон), промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. Закона. Промет услуга је и свако нечињење и трпљење. Са прометом услуга уз накнаду изједначава се употреба добара, која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, власника, запослених или других лица, односно употреба добара у непословне сврхе пореског обвезника, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра може одбити у потпуности или сразмерно, независно од тога да ли је остварено право на одбитак претходног пореза. Правилником о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 37/21, . . . и 60/23 – у даљем тексту: Правилник), између осталог, уређено је да се употребом добара у непословне сврхе обвезника ПДВ сматра употреба добара која се не врши у циљу повећања прихода, односно смањења расхода обвезника ПДВ који врши промет те услуге. С тим у вези, када обвезник ПДВ – продавац медицинске опреме даје на реверс, без накнаде, опрему на коришћење потенцијалним купцима – болницама и установама (у јавном или приватном сектору) и физичким лицима, како би се потенцијални купци уверили у квалитет опреме, могућност надоградње, односно како би се потенцијалним купцима обезбедили услови за добијање одобрења надлежног

РОКОВНИК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРОПИСАНИХ ОБРАЧУНА И ЗА ПЛАЋАЊЕ ОБАВЕЗА У МЕСЕЦУ НОВЕМБРУ 2023. ГОДИНЕ

Ред. бр.	О П И С	Рок	Број „Привредног саветника“ у којем смо дали објашњења
1	2	3	4
1	Плаћање по основу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и електронско подношење Обрасца ИОСИ за месец октобар 2023. године	6. XI ¹	7/21
2	Обавеза правних лица и предузетника – исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма да надлежној Пореској управи доставе писмено обавештење о закљученим уговорима са интерпретатором и другим ангажованим лицем у октобру 2023. године, у складу са чланом 108а став 7. Закона о порезу на доходак грађана	6. XI ¹	25/10 и 18/17
3	Јавна предузећа и њихова зависна друштва на Web апликацији РИНО – Рокови измирења новчаних обавеза, достављају извештај о неизмиреним обавезама јавних предузећа према привредним субјектима за месец октобар 2023. године	6. XI ¹	13/13, 6/18 и 9/21
4	Плаћање накнаде за дозволу, односно одобрење за приређивање игара на срећу и накнаде за приређивање класичних и посебних игара на срећу, у складу са Законом о играма на срећу	6. XI ¹	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
5	Обавеза приређивача игара на срећу на аутоматима да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, доставе збир дневних обрачуна за сваки аутомат – Образац ЗДП, за месец октобар 2023. године	6. XI ¹	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
6	Обавеза приређивача игара на срећу – клађења, да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, поднесу обрачун промета за свако уплатно-исплатно место кладионице, на Обрасцу МОП, за месец октобар 2023. године	6. XI ¹	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
7	Обавеза приређивача игара на срећу на аутоматима да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, поднесу Образац СБ – Стање механичких и електронских бројчаника, за месец октобар 2023. године	6. XI ¹	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
8	Обавеза приређивача игара на срећу у играчницама да Пореској управи и Управи за игре на срећу доставе Збирни месечни обрачун накнаде за приређивање посебних игара на срећу у играчницама – Образац ЗМОН, за месец октобар 2023. године	6. XI ¹	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
9	Уплата наплаћене боравишне таксе за месец октобар 2023. године, у складу са Законом о угоститељству	6. XI ¹	21/19
10	Достављање Народној банци Србије извештаја о резидентима и нерезидентима – имаоцима хартија од вредности на Обрасцу ХОВ-ДАП у складу са Одлуком о извештавању о пословима с хартијама од вредности – само ако је на дан 31. октобар 2023. године стање на рачуну клијента веће од нуле	7. IX ²	16/17

1 Крајњи рок је 5.XI (недеља), па се продужава на 6.XI (понедељак), у складу са мишљењем МФИН, бр. 430-01-00167/2005-04 од 28.07.2005. године, које смо објавили у „Регистру прописа“ бр. 7/2009, на страни 171.

2 Крајњи рок за достављање извештаја је пети радни дан од почетка месеца, а у новембру пети радни дан је 7. новембар 2023. године.

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2023. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	23/23	114.228,00	99,1	82.769,00	98,3
Фебруар (Укупно)	33/23	112.212,00	98,2	81.359,00	98,3
Март (Укупно)	43/23	117.669,00	104,9	85.485,00	105,1
Април (Укупно)	53/23	115.631,00	98,3	83.812,00	98,0
Мај (Укупно)	61/23	118.992,00	102,9	86.220,00	102,9
Јун (Укупно)	71/23	118.025,00	99,2	85.539,00	99,2
Јул (Укупно)	82/23	115.664,00	98,0	83.781,00	97,9

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2023. године („Службени гласник РС“, бр. 105/22) утврђена је у нето износу од 230 динара по радном часу и примењује се од 1.01.2023. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2023. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2023.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Фебруар и Април	160	36.800	49.399,14
2	Јул, Септембар и Децембар	168	38.640	52.023,97
3	Јануар, Јун, Октобар и Новембар	176	40.480	54.648,79
4	Март, Мај и Август	184	42.320	57.273,61

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **35.025** динара ($100.072 \times 35\%$), а примењује се од 1. јануара 2023. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2023. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 143/22.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **500.360** динара (100.072×5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2023. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 143/22.

5. ИЗВРШАВАЊЕ ОБАВЕЗЕ ЗАПОШЉАВАЊА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ЗА СЕПТЕМБАР 2023. ГОДИНЕ

1. Уплатом 50% просечне зараде по запосленом у Републици у износу од **57.832,00** динара до **5. октобра 2023. године** ($115.664 \times 50\%$), на прописани рачун: **840-745126843-22**, са позивом на број одобрења (БОП) додељен од Пореске управе – за једну особу са инвалидитетом.

ИЗАШЛА ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ НОВА КЊИГА ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА

ПРИРУЧНИК ЗА ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ, ЕЛЕКТРОНСКО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ОБРАЧУНА ПДВ И ФИСКАЛИЗАЦИЈУ

У складу са Законом о електронском фактурисању, Законом о ПДВ и Законом о фискализацији

Привредни саветник је одлучио да сва своја досадашња знања и искуства о примени Закона о електронском фактурисању, Закона о фискализацији и њихово уклапање у правила о ПДВ, стечена кроз писање стручних текстова у часопису, пружање свакодневних консултантских услуга претплатницима, као и кроз већи број одржаних семинара, обједини и изда ново издање у форми приручника који на једном месту садржи сва заокружена објашњења из наведених прописа.

Приручник садржи детаљна, свеобухватна и на великом броју реалних примера из праксе приказана објашњења у вези са применом прописа о електронском фактурисању и фискализацији, као и њиховим ПДВ аспектима.

Приручник је усаглашен са свим важећим прописима из области електронског фактурисања, фискализације и ПДВ, укључујући и **нови Правилник о електронском фактурисању који се примењује од 1. јула 2023. године.**

Нови Правилник о електронском фактурисању („Службени гласник РС“, бр. 47/2023 од 8. јуна 2023. године) замењује три ранија Правилника и доноси значајан број новина и измена у област електронског фактурисања и електронског евидентирања ПДВ преко система електронских фактура.

У првом делу књиге обрађена је практична примена Закона о електронском фактурисању, тј. материја издавања, пријема, процесуирања, сторнирања, чувања и архивирања електронских фактура и електронског евидентирања (појединачног и збирног) обрачуна ПДВ преко СЕФ, а у другом издавању фискалних рачуна и уопште примена Закона о фискализацији.

Руководећи се, пре свега, реалним потребама субјеката приватног и јавног сектора, а на основу свакодневних контаката са корисницима система електронских фактура и решавања њихових оперативних проблема у примени наведених закона, у Приручнику смо велику пажњу посветили обради релевантних повезаних ПДВ аспеката електронских фактура и фискалних рачуна као што су: начин исказивања података из електронских фактура у Обрасцу ПОПДВ и пореској пријави, питања настанка пореске обавезе и права на одбитак претходног пореза, корекцијама обрачунатог и претходног пореза по основу измене уговорене накнаде и сторнирања рачуна, валидношћу фискалног рачуна као ПДВ документа и рачуноводствене исправе и сл. Приручник садржи одговоре на најчешћа питања која смо добили од наших корисника у нашој досадашњој саветодавној подршци корисницима система електронских фактура.

Цена Приручника износи **10.000 динара, без ПДВ** (тј. 11.000 динара са ПДВ).

Ne mora da bude problematično...

Unapredite poslovanje potpuno efikasnim rešenjima!

Vaučeri, poklon kartice?

Višenamenski ili jednonamenski.
Fizički ili elektronski.
Brza integracija sa vašim sistemom.

Loyalty programi?

Jedna platforma za sve kanale prodaje.
Model i rešenje prilagođeno vama.
Potpuna pravno finasijska sigurnost.

150+ partnera

Našu partnersku mrežu čini više od 100 firmi sa preko 150 različitih brendova.

35+ šoping centara

Naši partneri su prepoznati u više od 35 najpoznatijih šoping centara širom Srbije.

1500+ lokacija

Kupci koriste naše višenamenske vaučere na preko 1500 lokacija u 9 zemalja.

Implementacija i distribucija poklon vaučera u Jugoistočnoj Evropi:

